

MUAYYAN YASHASH JOYIGA EGA BO'LMAGAN SHAXSLARNI REABILITATSIYA QILISH MARKAZLARI FAOLIYATI

Эргашев Бекзод Фанижон ўгли
ИИБ Академияси 3-босқич курсанти, сафдор

O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy sud ishlarini yuritish to'g'risidagi Ma'muriy sud ishlarini yuritish to'g'risidagi kodeksi, "Ichki ishlar organlari to'g'risida" va "Huquqbuzarliklar profilaktikasi to'g'risida"gi qonunlariga muvofiq ichki ishlar organlarining muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni reabilitatsiya qilish markazlari faoliyatini tartibga soladi.

reabilitatsiya markazi — muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni ularning shaxsi aniqlanguncha ma'muriy sudning ajrimi asosida o'ttiz sutkadan ko'p bo'lmagan muddatga saqlab turish va reabilitatsiya qilish uchun mo'ljallangan ichki ishlar organlari tizimidagi davlat muassasasi.

muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxs — shaxsini tasdiqlovchi hujjati, shuningdek, biron-bir manzilda doimiy yashash joyi yoki vaqtincha turgan joyi bo'yicha ro'yxatga olinmagan, g'ayriijtimoiy xulq-atvorli, huquqbuzarlik sodir etishga moyil bo'lgan 18 yoshdan oshgan shaxs.

reabilitatsiya qilish — muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarga huquqiy, ijtimoiy, psixologik, tibbiy va boshqa turdagi yordam ko'rsatish, shuningdek, ularga jamiyatda qabul qilingan xulq-atvor normalari va qoidalarini singdirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmui.

Reabilitatsiya markazlari o'z faoliyatida O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi va qonunlariga, O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi palatalarining qarorlariga, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari, qarorlari va farmoyishlariga, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining qarorlari va farmoyishlariga, ushbu Nizomga hamda boshqa qonun hujjatlarga amal qiladi.

Reabilitatsiya markazlarida muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni saqlash bo'yicha reabilitatsiya markazlarining ichki rejimiga muvofiq quyidagi maxsus shart-sharoitlar ta'minlanadi:

reabilitatsiya markazlarida saqlanayotgan shaxslarning xavfsizligini ta'minlash va ularni tashqi salbiy ta'sirlardan himoya qilish;

reabilitatsiya markazlari hududiga begona shaxslarning erkin kirishini hamda bu erda saqlanayotgan shaxslarning markaz hududidan erkin chiqishini cheklash;

reabilitatsiya markazlarida saqlanayotgan shaxslarni doimiy va uzluksiz nazorat qilish, shaxsiy ko'rikdan o'tkazish, ularning buyumlari, olayotgan va yuborayotgan pochta jo'natmalari hamda yo'qlovlarini ko'zdan kechirish.

Reabilitatsiya markazlariga olib kirilishi taqiqlangan ashyolar va oziq-ovqat mahsulotlari quyidagilardan iborat:

qonun hujjatlari bilan muomalada bo'lishi taqiqlangan yoki cheklangan ashyolar;

pullar, qimmatli qog'ozlar, qimmatbaho toshlar va ulardan yasalgan buyumlar, turli markadagi soatlar va boshqa qimmatliklar;

optik asboblari, ko'zoynak bundan mustasno.

alkogol mahsulotlari, shuningdek, tarkibida spirt bo'lgan atir va boshqa mahsulotlar;

barcha turdagi radioapparatlari, kompyuter texnikasi, yozuv mashinkasi, nusxa ko'chirish vositalari;

aloqa vositalari, jumladan, uyali aloqa vositasi, radiotelefonlar, ratsiyalar va ularning barcha turdagi qismlari;

pichoqlar, qaychilar, ustalar, elektr ustara bundan mustasno, shuningdek, boshqa barcha turdagi sanchuvchi va kesuvchi hamda inson hayoti va sog'lig'i uchun xavfli, jinoyat quroli sifatida foydalanilishi mumkin bo'lgan ashyolar;

oynalar, kamera devoriga o'rnatilgan oyna bundan mustasno;

o'yin kartalari;

xamirturush va achitqilar;

uyda pishirilgan, shuningdek, iste'mol qilinishi isitish va pishirishni talab qiladigan oziq-ovqat mahsulotlari.

Muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarni reabilitatsiya markazlarining xonalarida alohida-alohida joylashtirish ularning shaxsini va psixologik jihatdan mosligini hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Chekuvchilar, qoidaga ko'ra, chekmaydiganlardan alohida joylashtiriladi.

Quyidagi shaxslar alohida joylashtirilishi shart:

erkaklar va ayollar;

chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar;

uqumli kasalliklarga chalingan yoki tibbiy kuzatuvga muhtoj bo'lgan bemorlar;

reabilitatsiya markazi boshlig'ining qaroriga ko'ra, hayoti va sog'lig'i xavfsizligini ta'minlash manfaatlaridan kelib chiqib ayrim shaxslar.

Reabilitatsiya markazlariga qabul qilingan shaxslar ichki ishlar organlarining axborot markazlari, migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'linmalari, shuningdek, ekspert-kriminalistika xizmatining mavjud elektron axborot bazalari orqali tekshiriladi.

Elektron axborot bazalarida reabilitatsiya markazlariga qabul qilingan shaxslar to'g'risida ma'lumotlar mavjud bo'lmagan hollarda, ularning o'zi haqida bergan tushuntirishlardan kelib chiqib, ular yashagan joylardagi tuman (shahar) ichki ishlar organlariga fotosuratlarini ilova qilingan holda so'rov xatlari yuboriladi.

Muayyan yashash joyiga ega bo'lmagan shaxslarning fuqarolik pasportlarini rasmiylashtirish uchun davlat bojlari tuman (shahar) ichki ishlar organlari migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'linmalarining talabnomasiga asosan Qoraqalpog'iston Respublikasi, viloyatlar va Toshkent shahar mahalliy budjet mablag'lari hamda qonun hujjatlarida taqiqlanmagan boshqa manbalar hisobidan qoplanadi.